Suomen Varustamot
Rederierna i Finland
Finnish Shipowners' Association

LAUSUNTO

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: E 2/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Meriliikennettä koskevien 55-valmiuspaketin ehdotusten vaikutukset

Suomen Varustamot ry (SV) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainittuun asiaan. Ilmastonmuutoksen hillintään liittyvien toimenpiteiden ripeä eteneminen on tärkeää. EU:n 55-valmiuspaketti on laaja kokonaisuus, joka pyrkii edistämään oikeansuuntaista kehitystä. Suomen on tärkeää tehdä oma osuutensa, jotta EU:n ilmastotavoitteet saavutetaan. Päästövähennykset tulee kuitenkin toteuttaa siten, että Suomen ja suomalaisten yritysten kilpailukyky ei vaarannu. **55-valmiuspaketin kustannusvaikutukset osuvat erityisen kipeästi Suomeen johtuen pitkistä etäisyyksistä ja talvioloista**.

Valmiuspaketti sisältää useita merenkulkuun vaikuttavia, osin päällekkäisiä lainsäädäntöehdotuksia. Merenkulun sisällyttäminen päästökauppaan, Fuel EU Maritime-aloitteen mukainen alusten käyttämän energian kasvihuonekaasupitoisuuden alentaminen ja energiaverodirektiivin mukanaan tuoma alusten polttoaineiden verotus olisivat taloudellisilta ja kilpailukykyvaikutuksiltaan merkittäviä. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan komission esitykset nostaisivat Suomen meriliikenteen vuosikustannuksia sadoilla miljoonilla euroilla vuoteen 2030 mennessä. Seuraavilla vuosikymmenillä kustannuslisä moninkertaistuisi.

Kuten E-kirjeessä todetaan, kustannusarvioihin liittyy epävarmuuksia. **Suomen Varustamot ry:n näkemyksen mukaan riskinä on, että 55-valmiuspaketin kustannusvaikutukset ovat jopa merkittävästi korkeammat kuin ministeriön arvioissa.** Päästöoikeuden hinta on jo nyt korkeampi kuin ministeriön laskelmissa. Ministeriön laskemissa on käytetty 50 ja 80 euron päästöoikeuden hintaa. Helmikuun alussa päästöoikeuden hinta lähestyi jo sadan euron rajaa nousten 98,5 euroon hiilidioksiditonnilta ja tulevina vuosina päästöoikeuden hinnan on ennustettu nousevan jopa tästä.

Suomen Varustamot ry on huolestunut siitä, että uusiutuvia polttoaineita ei ole saatavilla riittävästi koko merenkulun tarpeisiin 55-valmiuspaketin edellyttämässä aikataulussa. Fossiilittomien polttoaineiden saatavuus on todennäköisesti suurin pullonkaula siirtymävaiheessa ennen kuin uusien nollapäästöisten polttoaineiden tuotantoa on riittävästi ja teknologiset haasteet on ratkaistu. **Saatavuusongelma voi johtaa arvaamattomaan kustannuskehitykseen ja jopa arvioitua suurempaan kilpailukykytakamatkaan Suomelle.**

<u>Esitämme seuraavia toimia kustannustaakan kohtuullistamiseksi ja riskien pienentämiseksi:</u>

1) Suomen tulisi vahvalla vaikuttamistyöllä varmistaa alusten jäissä kulun ja jäävahvisteisuuden aiheuttaman lisäkustannuksen kompensaatio päästökauppa- ja Fuel EU Maritime-aloitteissa täysimääräisesti.

2) Suomen tulisi selkeästi vastustaa alueellista polttoaineveroa merenkulkuun. Kustannustaakka on liian korkea ilman polttoaineveroakin. Polttoainevero olisi myös päällekkäinen muiden aloitteiden kanssa.

3) Fuel EU Maritime –aloitteessa tulee varmistaa mahdollisimman laaja raaka-ainepohja ja laaja skaala hyväksyttäviä uusiutuvia polttoaineita siihen asti kunnes uusia polttoaineita on riittävästi saatavilla merenkulun tarpeisiin.

4) Merenkulun vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuutta ja hintaa on tarkasteltava EU:ssa säännöllisesti ja hyvissä ajoin ennen kuin seuraavat vaatimukset astuvat voimaan.

5) Merenkulun päästökauppatulot tulee kierrättää kokonaisuudessaan takaisin meriliikenteelle innovaatioiden ja investointien edistämiseksi.

6) Kun globaali markkinaehtoinen päästöjen vähentämisjärjestelmä (hiilimaksu tms) myöhemmin tulee voimaan, EU:n alueellinen päästökauppa tulee lakkauttaa, jotta Suomelle ei tule vielä yhtä päällekkäistä kustannusrasitetta.

7) Kansallisia kannusteita otettava käyttöön mahdollisimman pian (mm. vihreän merenkulun investointirahoitus ja valtion takaus alusinvestointeihin)

Helsingissä 22.2.2022
Tiina Tuurnala
Toimitusjohtaja
Suomen Varustamot ry